

Verslag deelname Sovon-cursus “huismus en gierzwaluw en ruimtelijke ontwikkeling” 6 april 2017
Jochem Kühnen

Donderdag 6 april 2017 nam ik deel aan een door Sovon georganiseerde cursus over de nieuwe Wet Natuur en de invloed daarop op de bescherming van Huismus en Gierzwaluw.

De Wet Natuur is januari 2017 in werking getreden en vervangt de Natuurbeschermingswet, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Veel taken en verantwoordelijkheden zijn van de overheid naar de provincies gegaan. Volgens het ministerie zorgt de Wet Natuur voor minder administratieve lasten en duidelijker regels.

Vergunningsaanvragen dienen nog steeds bij de RVO ingediend te worden indien het om zeer grote projecten gaat van bijv. Rijkswaterstaat. Voor de meeste andere gevallen gaat de provincie over de vergunningsafgifte.

De zorgplicht (Artikel 1.11) blijft in stand (“Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor in het wild levende dieren en planten en hun directe omgeving”). Dit houdt in ieder geval in dat eenieder die redelijkerwijs kan worden vermoeden dat er nadelige gevolgen veroorzaakt worden door diens handelen:

- De handelingen achterwege laat
- Maatregelen treft om de gevolgen te voorkomen
- De gevolgen zoveel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt worden

Maar overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar. Wel kan de zorgplicht door bestuursdwang gehandhaafd worden.

Er zijn twee ‘stromingen’ van invulling geven aan de Verbodsbepalingen (Artikel 3.1, lid 2, “Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van van nature in Nederland in het wild levende vogels te vernielen of beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen”):

- RVO: het verbod heeft betrekking op het verlies van functie verblijfplaats. Behoud van functionaliteit voorkomt overtreding. Met functie verblijfplaats wordt daarbij niet de fysieke verblijfplaats bedoeld. De functionaliteit blijft ook behouden als er bijvoorbeeld voldoende alternatieven in de directe omgeving zijn (bijv. door mitigatie).
- Provincies hanteren vaak het idee dat ook bij mitigatie de oude verblijfplaats verloren gaat, dus is er een ontheffing nodig voor deze overtreding.

Een onduidelijkheid in de Wet Natuur bevindt zich ook nog bij artikel 3.1, lid 4 en 5:

- Lid 4: Verstoring van wilde vogels is verboden
- Lid 5: Het verbod in lid 4 is niet van toepassing als de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de gunstige staat van instandhouding.

De lijst van jaarrond beschermde soorten wordt nog wel gehanteerd, maar wordt in de Wet Natuur niet meer genoemd.

Er wordt steeds vaker gebruik gemaakt van een zogenaamd Soortmanagementplan. Hierbij wordt met een ontheffing van RVO overcapaciteit gecreëerd waarbij later meer ruimte is voor ingrepen zonder ontheffing. Dit is alleen mogelijk voor bepaalde soorten en de zorgplicht blijft van kracht. Dit geldt alleen voor grote projecten.

Er werd genoemd dat BIJ12 de Soortstandaarden ging bijwerken.

10 april 2017 stuurde ik een mail aan Bij12 waarin ik namens Vereniging Gierzwaluwbescherming Nederland de in onze vereniging aanwezige kennis aanbood voor de ontwikkeling van het nieuwe Kennisdocument (ter vervanging van de Soortstandaard). In een telefonische reactie kreeg ik te horen dat ze nog niet zo ver waren, maar mocht het gewenst zijn dan zouden ze contact zoeken als het zo ver was. Dat is nooit gebeurd. Het Kennisdocument, de vervanger van de soortstandaard is hier te vinden:

<https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf>